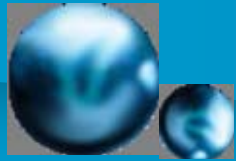

Către un proces decizional mai bine informat și orientat spre rezultate :
Concluziile Raportului de Evaluare

Ugis Sics
expert independent al Proiectului

Recunoașterea importanței și dimensiunilor unui sistem decizional eficient

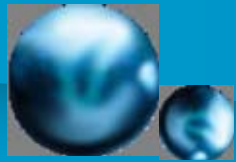
Procesul decizional reprezintă uleiul pentru roțile Guvernului. Acele guverne care încearcă să se perfecționeze ar trebui să își îmbunătățească în mod continuu capacitatea decizională

- Un proces decizional eficient rezultă din numeroși factori, dar în special din:
 - Principii guvernamentale clare și împărtășite
 - Proceduri integrate și simplificate
 - Roluri și responsabilități clare ale instituțiilor și efortul lor cumulat
 - Direcție strategică
 - Cultura participării, împărtășire și gândire analitică/critică și
 - Cunoștințe și abilități
- Sistemul decizional implică un număr de dimensiuni – este important să se asigure faptul că toate funcționează ca parte a aceluiași sistem

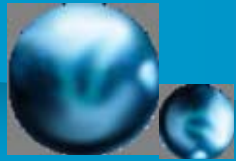
Dimensiunile sistemului decizional

- În Raportul de evaluare ne concentrăm pe sistemul decizional care implică următoarele teme cheie :
 - Planificarea politicilor
 - Elaborarea normelor legale
 - Planificare strategică
 - Competențe instituționale

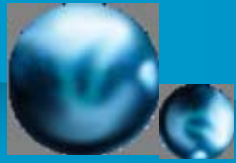
Clarificarea rolurilor procesului decizional politic și indicațiilor strategiilor non-politice

- În ceea ce privește calitatea procesului decizional există un potențial pentru câștiguri importante din consolidarea separației dintre nivelele politice și cele ale Serviciilor Civile ale Guvernului
- Pe termen scurt trebuie să se asigure că noile propuneri pentru politici publice ajung la Guvern pentru a fi aprobate, deoarece reprezintă o alegere politică
- Totuși, noul sistem de propuneri pentru politici publice nu prevede acest lucru
- Din punctul de vedere al continuității, considerăm că este important să ne asigurăm că Unitățile pentru Politici Publice, acolo unde există, sunt stabilite clar la nivel profesional, și nu politic

Clarificarea noțiunii de politică₁

- Sistemul pentru propuneri de politici publice nou introdus:
 - Diferențiază între propunerile pentru politici publice pe de o parte și programe și strategii, pe de altă parte
 - Corelează propunerile pentru politici publice cu normele legislative. Ideea din spatele propunerilor pentru politici publice este că trebuie să furnizeze o fundamentare mai bună a actelor normative
 - Necesită dezvoltarea propunerilor pentru politici publice pentru aproape toate actele normative
- În Raportul de Evaluare discutăm despre politici ca fiind mai mult decât fundamentarea actelor normative. Prin urmare, legislația este doar unul dintre instrumentele implementării politicilor
- Documentele și programele strategiilor ar trebui considerate în aceeași măsură drept politici, deoarece ele reflectă și deciziile referitoare la direcțiile de dezvoltare și alocarea resurselor proprietății publice

Clarificarea noțiunii de politică₂

- Pot exista mai multe tipuri de documente ale politicilor– toate folosite în scopuri diferite (strategii, programe, propuneri, planuri etc.)
- Dezvoltarea propunerilor pentru politici pentru toate sau chiar pentru majoritatea actelor normative poate fi inutil.
- Totuși, toate documentele pentru politici trebuie să includă referiri la modificările bazei existente de acte normative care este necesară ca aspect al implementării politicilor
- Pentru fundamentarea actelor normative este recomandată utilizarea notelor explicative care sunt pregătite împreună cu elaborarea actului normativ și se bazează pe politici aprobate
- Procesul politicilor ar trebui aplicat problemelor legate de Europa și actelor normative.

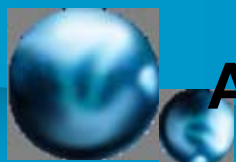
Alinierea consultărilor și a procesului de aprobare¹

- Această normă prevede că :
 - Informațiile despre propunerile pentru politici publice și elaborarea actelor normative care au fost pregătite nu sunt disponibile tuturor instituțiilor de la începutul procesului de consultare
 - Nu există un standard clar pentru reprezentarea părerilor exprimate pe durata procesului de consultare, adică nu există un formular structurat pentru acordurile obținute și dezacordurile din urma consultării
 - Nu există o adunare mixtă a ministerelor la nivelul instituțiilor profesionale

Alinierea consultărilor și a procesului de aprobare²

- Drept rezultat – aproximativ o treime din toate articolele trimise pentru agenda întâlnirii pregătitoare sunt returnate ministerelor emitente. În majoritatea cazurilor, motivul returnării sunt andosările incomplete
- Aceasta sugerează clar că este o lipsă de decizie colectivă inter-ministerială într-o fază preliminară a procesului decizional

Alinierea consultărilor și a procesului de aprobare³

- Ar putea exista câștiguri ale eficienței procesului decizional din modificări minore ale procedurii existente. În Raportul nostru de Evaluare sugerăm luarea în considerație a următoarelor îmbunătățiri principale:
 - Asigurarea procesului de coordonare inter-ministerial este disponibil tuturor ministerelor de la începutul oferirii unui proiect de act normativ în vederea consultărilor.
 - Întâlnirea pregătitoare ar putea fi folosită pentru anunțarea tuturor inițiativelor noi
 - Munca în echipă ar putea fi consolidată cu ușurință prin utilizarea tehnologiilor elementare de informații. Folosiți e-mail-ul!
 - Pentru discutarea și soluționarea tuturor disputelor luați în considerație utilizarea mecanismului întâlnirii cu toți experții care au oferit opiniile lor
 - Pentru înregistrarea mai eficientă a procesului consultărilor folosiți o notă cu un format special. Atașați această notă la proiectul documentului pe durata întregului proces decizional

Reguli de Procedură pentru Guvern

- În prezent există câteva inițiative noi care au fost lansate pentru activitatea Guvernului, propuneri pentru politici publice, planificare strategică, acordarea bugetului programelor și noi consilii inter-ministeriale
- Totuși, există norme separate pentru dezvoltarea tuturor acestor aspecte. Și nu există o singură politică guvernamentală care ar putea unifica toate aceste aspecte
- Provocarea constă în asigurarea faptului că toate acestea formează un singur sistem coerent
- În Raportul de Evaluare sugerăm introducerea Regulilor unice de Procedură ale Procesului decizional guvernamental care ar putea acoperi întregul ciclu al politicilor deciziilor plecând de la pregătirea PPP la elaborarea actelor normative

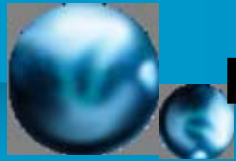
Roluri și responsabilități clare¹

- Funcționarea sistemului decizional va fi stabilită de claritatea rolurilor și responsabilităților:
 - Între centru și ministere
 - În cadrul ministerelor
 - În cadrul domeniului legislativ al Guvernului
 - În cadrul centrului Guvernului

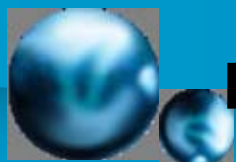
Roluri și responsabilități clare₂

- Centrul și ministerele:
 - Capacitatea luării deciziilor și responsabilitatea pentru implementarea, evaluarea și modificarea politicilor vor reveni ministerelor, deoarece aceasta este singura funcție cheie a ministerelor
 - Aceasta implică indicarea ministerelor drept responsabili pentru politica *ex ante* evaluare și *ex post* evaluare. Centrul nu va avea niciodată informațiile și capacitatea de a fi mai bun decât ministerele
 - Rolul centrului este de a oferi stimulente pentru ca ministerele să efectueze evaluarea politicilor și interogarea rezultatelor
 - În aceeași măsură – rolul centrului este de a asista politicienii în stabilirea direcției (priorităților) și urmărirea implementării sale
 - Centrul poate de asemenea efectua o evaluare a politicilor. Totuși, ar trebui să se concentreze pe prioritățile strategice ale Guvernului
 - Centrul ar trebui să joace rolul consilierului final (pentru politică și legislație) al Cabinetului ca întreg și al Primului ministru

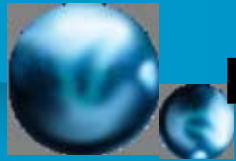
Roluri și responsabilități clare³

- În cadrul ministerelor:
 - Nu au fost încă stabilite Unități pentru Politici Publice în toate ministerele
 - Din punctul de vedere al experienței noastre, nu trebuie să fie neapărat unități noi, unele dintre structurile ministeriale existente putând fi desemnate pentru efectuarea rolului de coordonare a politicilor
 - Acolo unde sunt create noi Unități pentru Politici Publice, acestea trebuie să fie parte integrantă a procesului decizional din ministere
 - Ar trebui să fie realizate la nivel profesional, mai degrabă decât la nivel politic
 - Va trebui ca noile Reguli de Procedură să cuprindă rolul acestor noi Unități
- În cadrul ministerelor :
 - Consiliile inter-ministeriale trebuie integrate explicit în procedura decizională (iarăși, prin Regulile de Procedură)
 - În caz contrar, valoarea acestor consilii trebuie pusă serios sub
semnul întrebării

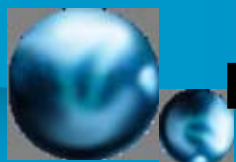
Roluri și responsabilități clare⁴

- În cadrul domeniului legislativ al Guvernului, în prezent există câteva instituții care pretind că sunt consilierul legal al Guvernului în procesul politicilor:
 - Ministerul de Justiție
 - Consiliul Legislativ
 - Secretariatul Guvernului
 - Ministere (prin consolidare)
 - Cancelaria Primului ministru
- În ciuda acestui număr ridicat de consilieri legali, sunt reclamații permanente referitoare la lipsa capacității legale. În aceeași măsură – critici importante sunt direcționate către asigurarea și coordonarea insuficiente ale calității legale.
- Nu este clar cine este consilierul legal principal al Guvernului ca întreg și al Primului ministru în procesul politicilor. Trebuie desemnată o astfel de instituție

Roluri și responsabilități clare⁴

- În cadrul centrului:
 - Centrul Guvernului include Cancelaria Primului ministru și Secretariatul General al Guvernului
 - Împreună ar trebui să asigure dezvoltarea și coerența sistemului decizional
 - Ar trebui să conlucreze strâns cu alte ministere centrale, în special Ministerul de Justiție și Ministerul de Finanțe
 - Totuși, cadrul actual nu asigură suficient colaborarea în cadrul centrului
 - De asemenea, nu este suficient de clară diviziunea rolurilor și responsabilităților între Cancelaria Primului ministru și Secretariatul General al Guvernului
 - Centrul ar trebui să fie “eliberat” de funcții necaracteristice

Roluri și responsabilități clare⁵

Cancelaria Primului ministru

- Responsabilitatea pentru coordonarea implementării și monitorizarea regulată a Programului guvernamental
- Administrarea procesului de stabilire a priorităților referitor la planificarea strategică
- Furnizarea consultanței politice zilnice și ad hoc către Primul ministru asupra tuturor aspectelor de pe agenda Guvernului
- Comisionarea unui anumit sector/revizuire ale politicilor
- Asigurarea comunicărilor politice

Secretariatul General al Guvernului

- Responsabilitatea pentru coerența și dezvoltarea sistemului creării politicilor (“deținătorul Regulilor de Procedură”)
- Furnizarea elaborării capacităților către ministere
- Analiza elaborării politicilor și a propunerilor actelor normative, în special din perspectiva calității, coordonării și procedurilor
- Pregătirea întâlnirilor Guvernului și informarea (legală/a politicilor) PM asupra problemelor de pe agendă
- Responsabilitatea pentru sistemul de control asupra implementării deciziilor Parlamentului/Guvernului
- Împreună cu Ministerul de Finanțe, implementarea sistemului planificării strategice

Ministerul de Finanțe

- Stabilirea cadrului pentru planificarea cheltuielilor pe termen mediu pentru planificarea strategică a Guvernului
- Asumarea analizei tuturor actelor normative și documentelor politicilor din perspectiva cheltuielilor publice
- Asigurarea faptului că toate inițiativele legale și referitoare la politici sunt evaluate din perspectiva impactului asupra bugetului de stat
- Sistematizarea tuturor deciziilor legale și referitoare la politici ale Parlamentului /Guvernului cu impact financiar și prezentarea lor către Guvern în procesul de bugetare